„DEBRECZEN"
SZERKESZTŐSÉGE

Lapunk mai száma 8 oldal

Debreczen, II. évfolyam, 128. szám. Kedd, 1925 junius 9

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: :: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona,
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

A Népszövetség hozzájárult az adómérsékléshez, a tisztviselői fizetések emeléséhez

A népszövetségi kölcsönből 30 millió aranykoronát hasznos beruházásokra lehet forditani — Bethlen genfi utjának sikere

Genf, junius 8. A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága a magyar kormány képviselőinek meghallgatása után befejezte tegnap tanácskozásait és közölte a magyar delegációval véghatározatát. E szerint nagy örömmel és elismeréssel vették tudomásul a szanálás előrehaladását és örömmel állapitják meg. hogy a februárival szemben az előrelátható helyzethez képest jelentékeny javulás mutatkozik. Erre való tekintettel tudomásul vették az 1925—26. évi költségvetést, amely már magában foglalja a pénzügyminiszter részéről tervezett adómérsékléseket is. Nagyon figyelemre méltónak s kedvezőnek találta a bizottság, hogy nem egészen hat hónappal a szanálási akció megkezdése után, a költségvetés egyensulya helyreállt. A bizottság leszögezte a korona stabilizálását, amely a fontsterlingnek az alapján történt. Mivel a font elérte az aranyparitást, ennél fogva a magyar korona helyzete végleg egészséges relációba kerül.

Tudomásul vették az államháztartásban eddig elért megtakaritásokat, de felhivták a magyar kormány figyelmét a közigazgatás és a birói eljárás egyszerüsitésének a fontosságára, mert ez hivatva van az állam igazgatásában állandó helyzetet teremteni.

A bizottság hozzájárult a magyar kormánynak ahoz a javaslatához, amely a tisztviselői illetmények emelésére vonatkozik. Hozzájárul továbbá ahoz, hogy a folyó költségvetési év bevételi többletein kivül hasznos beruházásokra a főbiztossal való megállapodások után a szövetségi kölcsönből 30 milliónyi aranykorona forditassék, egyszersmind kilátásba helyezte, hogy a viszonyok kedvező alakulása esetén, decemberben a kölcsönből további összegek feloldását megfontolás tárgyává teszi.

Gróf Bethlen István győzelme a román delegátussal szemben.

Genf, junius 8. A Nemzetek Szövetsége tanácsának magyar bizottsága ma délután ülést tartott.

A román delegátus azzal a [illegible]vaslattal állt elő, hogy a magy[illegible] katonai költségvetésre vonatk[illegible]lag általa márciusban felvetet[illegible] kérdésről a vitát halasszák el a szeptemberi tanácsülésre.

Gróf Bethlen István kérte, hogy hallgassák meg Smith főbiztost és most hozzanak határozatot, egyszersmind elvi deklarációt olvasott fel, melyben kifejtette, hogy csak azok a kérdések tehetők kritika tárgyává, amelyek a két szanálási jegyzőkönyv értelmében ellenőrzés tárgyai.

Chamberlain kijelentette, hogy a tanács márciusi ülésén két kérdést vetettek fel:

1. Hogy van-e a magyar költségvetésben a nem katonai tárcáknál elrejtve, katonai célokat szolgáló kiadás?

2. Hogy nem állapitható-e meg általában tékozlás a magyar költségvetés kiadási tételeiben?

— Ha — mondotta Chamberlain — a főbiztos erre a két kérdésre kielégitő feleletet tud adni, a kérdés tisztázottnak tekintendő.

Smith főbiztos részletes válaszában mindkét kérdésre határozott, tagadó feleletet adott.

Az elnök erre a vitát berekesztette és a bizottság elfogadta a pénzügyi bizottság ma nyilvánosságra hozott határozatát.

Óriási vihar közben ujra napirendre akarták tüzetni a szociálisták a Somogyi-Bacsó-ügyet.

Kabók Lajos inditványozta a napirendre-tüzést — Belevonta a vitába a kormányzó személyét, ezért a mentelmi bizottság elé utasitották — Eckhardt Tibor és Maday Gyula felszólalása — Hol ülnek a gyilkosok? — Elvetette a Ház Kabók napirendi inditványát

Budapest, jun. 9. A nemzetgyülés tegnapi ülésén csekély érdeklődés mellett folyt a választójog vitája. Felszólaltak a javaslathoz a nap folyamán Rákóczi Ferenc, Bartos Andor, Farkas István, majd Rupert Rezső.

Egyszerre izgalmas lett azonban a hangulat a napirendi vitánál, — mert a baloldali ellenzék ujra előhozta a Somogyi—Bacsó gyilkosságot. Az elnök javasolja, hogy a holnapi ülésen szintén a választójog tárgyalása szerepeljen.

A napirenden legelőbb *Kabók* Lajos kér szót. — Azt inditványozza, hogy a holnapi nap első pontjául tüzzék ki a Somogyi és Bacsó ügyben kiküldendő parlamenti bizottság megválasztását. Az egységes párt azt hangoztatja, hogy ezt az ügyet a biróságra kell bizni.

Felkiáltások a jobb oldalon: Ugy van! ugy van!

Kabók Lajos: Nincs kifogása a biróság ellen, mégis amellett foglal állást, hogy ennek az ügynek a kivizsgálása parlamenti bizottságra bizassék. Szerinte politikai oka van annak, hogy ezt az ügyet 5 esztendőn át nem lehetett elintézni.

Esztergályos János: Ha még soká tart, a biróságnak Délamerikába kell kiszállani.

Kabók Lajos: A kormány, ugy látszik arra törekszik, hogy az eltussolást tovább folytassa.

Vass József miniszterelnökhelyettes: Ez az, ami nem igaz.

Kabók Lajos: Beniczky tanuvallomása szerint a volt fővezér gyilkosságra való felbujtás...

Kabók Lajos azonban már nem tudja befejezni megkezdett mondatát, mert *tomboló vihar tör ki a kormánypárton.* A közbeszólásoknak egész özöne zudul a szociáldemokraták felé, akik ugyancsak közbeszólás formájában válaszolnak. — A nagy zajból Szomjas Gusztáv hangja tünik ki, aki azt kiáltja Kabók felé: — *Gazember!*

Erődi Harrach Tihamér: Ez hazaárulás!

— Rendre, rendre, a mentelmi elé — felkiáltások hangzanak el a jobboldalon. Az elnök csak nagynehezen tudja a rendet helyreállitani, amikor is a következő enunciót teszi:

— Kabók Lajos a kormányzó személyét olyan vonatkozásban hozta elő, amely az államfő személyét mélyen sérti. Az államfő személyét a vitába vonni nem szabad, ezt a képviselő urak is tudják. Kabók Lajos képviselő urat kénytelen vagyok ezért rendre utasitani és egyuttal felhatalmazást kérek a Háztól, hogy ezért a sértésért Kabók Lajost a mentelmi bizottság elé utasitsam.

A nemzetgyülés többsége hozzájárul az elnök javaslatához.

Kabók Lajos: A kormányzó személyét nem vontam bele a vitába. Beniczky vallomásáról szóltam. — Meg kell állapitani, vajjon ez a vallomás megfelel-e a valóságnak vagy sem. Beniczky vallomásában négy tanut jelölt meg.

Batiz Gyula: A parlamenti bizottság előtt kell tisztázni az ügyet.

Kabók Lajos: 8 nap mullott el a Beniczky vallomása óta és egy ily fontos kérdésben Magyarország miniszterelnöke még nem nyilatkozott.

Az *elnök* figyelmezteti Kabókot hogy beszéd ideje lejár.

Kabók Lajos kéri az inditványának elfogadását.

Eckhardt Tibor ellenzéki álláspontja dacára sem tudja az ellenzék napirendi inditványát elfogadni. (Nagy zaj: Szép kis ellenzéki! — kiáltják a szocialisták. Mi van a Stádiummal?)

Eckhardt a szocialisták felé: Becsületes ellenzéki létem dacára, a ki paktumot sohasem kötöttem a kormánnyal még sem tudom az ellenzék napirendi inditványát elfogadni. Sajnálatosnak és megdöbbentőnek tartom azokat a jelenségeket, amelyek most napok óta játszódnak le a Házban és amelyek egy 5 évvel ezelőtt elkövetett gyilkosság cimén politikai intrika tárgyává akarják tenni a fedhetetlen becsületes embert, aki minden magyar megérdemli és aki a tekintély [illegible] legfőbb letéteményese.

Nagy zaj a szociáldemokraták részéről.

Saly Endre: Hol vannak a gyilkosok?

Platthy György: Ott ülnek, — válaszol a kormánypárti oldalról és a szociáldemokraták padsorára mutat. A szociáldemokraták helyükről felállva kiáltoznak a kormánypárt felé.

Elnök csak nagynehezen állitja helyre a rendet és kérdi Platthy Györgyöt, hogy mit mondott.

Platthy György: A szociáldemokratákra mutatva, megismétli előbbi kijelentéseit. — (Ismét nagy zaj tör ki az ellenzéken.)

Az *elnök Platthy Györgyöt rendreutasitja* és mivel sulyosan sértő kifejezést használt, kéri a nemzetgyülést hogy utasitsa a mentelmi bizottság elé.

A nemzetgyülés többsége a mentelmi bizottság elé utasitja Plathyt. A kormánpárt egy része a szavazásnál ülve marad.

Eckhardt folytatja beszédét. Az a mód, amellyel ezt a kérdést a közvéleménybe beledobták és ahogyan a házban szőnyegre hozták nem azt a célt szolgálja, hogy a kérdést becsületesen szolgálja, hanem azt, hogy a kérdés elnyujtásával rendszeresen és rosszhiszemü propagandával ássák alá annak a férfiunak a tekintélyét, akinek a nemzet hálás lehet azért, hogy a vörös pocsolyából kiszabaditotta. Követeljék a szociáldemokraták, hogy 1918 októberétől kezdve vizsgálják ki a gyilkosságokat és vonjanak felelősségre mindenkit, aki akár közvetve, akár közvetlenül felbujtó vagy részes. (Nagy zaj.)

— Helyes! — kiáltják a szocialisták.

Eckhardt Tibor: Helyes! Nagy Vince? Akkor Ön is vád alá fog kerülni. — Ez a támadás csak láncszem egy előkészitő akció sorozatban, amely akkor indult meg, amikor a baloldal a házból kivonult és forradalmi álláspontra helyezkedett.

Peyer Károly: Magunknak volt jó, megkapták a Judáspénzt, szanálták a Stádiumot.

Eckhardt Tibor: Aki ezt mondja, tudva valótlant állit. Ismételjék meg ugy, hogy felelősségre vonhassam Önöket. — A kormány hibás, mert megnövesztette a baloldal szarvait. Elfogadja az elnöki napirendi inditványt.

Pakots József: Kabók Lajos inditványához járul hozzá azzal a kiegészitéssel, hogy második pontként az „Az Ujság“ betiltásának ügyét tüzzék napirendre.

Maday Gyula: Minden józan magyar ember, aki akarja a gazdasági és jogrendi konszolidációt, tiltakozik az ellen, hogy ezt az ominózus Beniczky-ügyet idehurcolják a nemzetgyülés elé. Megengedhetetlen, hogy amikor az ország miniszterelnöke a világ hatalmasaival tárgyal az ország talpraállitása érdekében, akkor egy meggondolatlan ember egy meggondolatlanul eldobott szavával ezt az egész országot lángra lobbantsa és ujra pusztulásba döntse. Kérdezi, vajjon, ha ebben az ügyben a gyilkosokat elfognák és felakasztanák is, vajjon valóban megnyugodnék-e az a közvélemény, amely ugyanakkor látja hogy a törvény által halálraitélt gyilkosok szabadon járnak Moszkva utcáin. Hogy a biróság mennyire nem elfogult, azt mutatja az, hogy amikor egy zsidó baromfikereskedő egy katonát megölt, akkor ahelyett, hogy halálra itélte volna, csak 7 évi fogházzal büntette.

— Az államfő ellen intézett támadásokra azt feleli, hogy az első magyar ember becsületét és tekintélyét sérteni nem engedi senki által. — Az elnök napirendi inditványát fogadja el. (Nagy taps a szélső baloldal kivételével az egész Házban.)

A Ház tulnyomó többsége *az elnök napirendi inditványát fogadja el.*

Platthy György személyes kérdésben szólal fel. — Rámutat arra, hogy a szociáldemokrata oldalról nagyon sokszor hallatszik az a megjegyzés, hogy a jobb oldalon a gyilkosok pártolói ülnek. A maga részéről hiába keresi a jobboldalon azokat, akik annak idején a szovjet parlamentben foglaltak helyet, vagy vésztörvényszékeket vezettek. (A szélső baloldal óriási zajjal fogadja ezeket a szavakat.)

Felkiáltások a jobboldalon: Orditani kitünően tudnak. (Óriási zaj — Rupert Rezső valamit közbeszól)

Eckhardt Tibor Rupert felé: Vigyázzon, jön Budaházy!

Platthy György: A baloldalon ülnek azok, akik annak idején a szovjetnek voltak a tagjai akkor, amikor a dunavecsei tömeggyilkosság történt.

(Óriási zaj a baloldalon.)

Platthy György: A baloldalon kifogásolják a kormányzó ur által törvényesen adott amnesztiákat, de sohasem kifogásolják azt, hogy elvtársaikat a büntetés elől Oroszágba vitték. — Érthető tehát lelkiállapota. — A Házat megköveti.

Az ülés fél 8-kor véget ért.

Sátoraljaujhelyen porig leégett a Deák- és a Jókai-utca.

Délután fél 3 órakor sikerült a tüzet lokalizálni. — A tüzet egy kéményből kipattant szikra okozta és a nagy szélviharban gyorsan terjedt. — Az üzleteket, hivatalokat, bankokat már nappal bezárták.

A kár 5 milliárd, több sebesült.

Sátoraljaujhely junius 8. Ma délben 11 óra előtt a felső városrészben tüz ütött ki. Épen keletkező szélvihar vonult a város fölé és pár szempillantás alatt több utca lángba borult. A hirtelen, rendkivül nagy arányban fellépő tüzveszedelem pánikszerü ijedelmet idézett elő a városban. Az emberek kétségbeesetten szaladgáltak az utcán és az első pillanatokban nem is tudták, hogyan fogjanak a tüz oltásához. A hatóságok azonnal segélyhivó körtáviratokat bocsájtottak szét a környékre, Miskolcra, Sárospatakra, Szerencsre, ahonnan tüzoltóságot kértek. Rövid idő mulva 12 városból jelezték, hogy külön vonaton indultak el a tüzoltók Sátoraljaujhely megmentésére. Tizenkét órakor a miskolci segélyvonat már el is indult.

Délután 3 órakor jelentik Sátoraljaujhelyről, a tüzet a miskolci, szerencsi, széphalomi és más környékbeli tüzoltóság segélyével sikerült lokalizálni. Huszonöt ház, az összes melléképületekkel a tüzvész teljes martaléka lett.

A tüz jobbára a szegényebb negyedben pusztitott, a város ama részében, amely valóságos tüzfészek volt. Leégett Farkar Andor volt polgármester háza, amelyben minden ingóság beégett. Mintegy 50—60 család maradt hajléktalanul.

Délután 5 órakor a következő ujabb részleteket jelentik a tüz pusztitásairól:

A tüz negyed 11 órakor támadt egy kéményből kipattant szikrától és a fő utcán 3 ház azonnal lángba borult. A tüzet nem sikerült lokalizálni, ugy, hogy a Jókai- és Deák-utcában a házak rövid idő alatt lángba borultak. Ezeket a házakat nem sikerült megmenteni. Itt a házak földig leégtek. A butorok szintén a lángok martalékául estek. A sárospataki és szerencsi tüzoltóság segitségével a tüzet fél 3 órára sikerült eloltani. Ekkor még az izzó gerendák és zsarátnokok füstölögnek. A nagy szárazság és a szél következtében a szikrák nagy távolságra röpködtek széjjel. A szél északkeleti részről nyugat felé vitte a szikrákat, ugy, hogy azok 600 méter távolságra is eljutottak. A Földhitelintézet, illetőleg a Magyar Távirati Iroda kirendeltsége közelében levő Bujdosó cukrázda épülete szintén kigyulladt, leégését azonban sikerült megakadályozni.

A tüzvész legveszedelmesebben tombolt a gimnasium és a polgári fiuiskola környékén. Ezt a két épületet azonban sikerült a pusztulástól megmenteni. Középületek közül csupán az óvoda égett le. A többi leégett ház magán épület volt. Magát a kárt egyelőre nem lehet felbecsülni. Emberéletben nem esett kár. A szél következtében az egész várost füstfellegek lepték el. A boltokat, hivatalokat és bankokat bezárták.

Este 8 órakor jelenti Sátoraljaujhelyről tudósitónk: A tüzvésznek 40 lakóház esett martalékul. A tüz több sebesülten kivül áldozatot is követelt. Egy sárospataki diák oltás közben lezuhant az egyik ház tetejéről és sulyos csonttöréseket szenvedett. Életbenmaradásához nincs remény. Tolcsváry Rezső pedig gázmérgezés következtében lezuhant egy ablakról. A károsultakat ideiglenesen a sátoraljaujhelyi iskolákban helyezték el.

A város két milliárd kamatmentes kölcsönért folyamodott a belügyminiszterhez. A kár hozzávetőleges becslés szerint meghaladja az 5 milliárd koronát. A kár összegének alig egynegyed része térül meg biztositás révén, mert a házak hihetetlenül alacsony összegekre voltak biztositva.

A Déri-muzeumot ez év őszère tető alá hozza Debrecen város.

Dr. Magoss polgármester nagy horderejü akciója. Vannak vállalkozók, akik hitelbe is felépitik a muzeumot — A nagy kölcsön ügye hónapokig huzódhat még — Más külföldi pénzcsoporttal is tárgyal a város

Dr. Magoss György polgármester a jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén fontos javaslattal lépett elő, amely sorsdöntő fordulatot jelent a város közönsége előtt állandó kérdőjel gyanánt álló Déri muzeum felépitése ügyében.

A polgármester első sorban is rámutatott arra, hogy a gyüjtemény legnagyobb része megérkezett Debrecenbe s javasolja, hogy a Budapesten levő tárgyak minél előbb való ideszállitásáért feliratot intézzenek a vallás és közoktatásügyi miniszterhez. Ennek bekövetkezte után csak az marad hátra — mondotta az előterjesztés — hogy a gyüjteménynek méltó hajlékot emeljenek. A szükséges előkészületek megtétettek, a telek rendelkezésre áll s az épület terve is elkészült. Elérkezett tehát a muzeum felépitésének ideje. Javasolja ezért, hogy rendeljék el a muzeum sürgős felépitését, amiből ugy kulturális, mint a munkanélküliségnek a csökkentése által szociális szempontból is nagy haszon háramlik a városra. Nem kizárólagos módja az épitkezési kérdés megoldásának a kölcsön, mert jelentkezett több olyan vállalkozó, aki hajlandó még ez évben ugy felépiteni a muzeumot, hogy fizetésre csak a jövő évben kerül sor.

A polgármester előterjesztése után dr Freund Jenő a külföldi kölcsön ügyének állásáról érdeklődik.

Dr Magoss György polgármester: A legutóbbi levél, melyet a Wheatley cég párisi bankárjától kaptam, azt mondja, hogy a kölcsön ügyével állandóan foglalkoznak, azonban nem állanak annak sem utjába, hogy a város közben más kölcsönajánlókkal tárgyaljon. Én erre kiadtam már egy másik meghatalmazást egy amerikai közvetitőnek s holnap megint egy másikat adok ki. Különben Morganék is kijelentették, hogy szivesen foglalkoznak Debrecen kölcsönügyével.

Dr. Freund Jenő: Az amerikai bankárok mult hónap végén tudomásom szerint ugy döntöttek, hogy adnak európai államokba kölcsönt.

Dr. Magoss György polgármester: Nekem az a véleményem, hogy az őszig a kölcsönből nem lesz semmi. Mindjárt elkövetkezik a nyári tőzsdeszünet, amikor pedig a pénzügyi körök akciókat nem bonyolitanak le.

Dr Freund Jenő: Az a kérdés, hogy ha most felépitjük a muzeumot hitelre, a jövő évre lesz-e fedezet?

Dr Magoss polgármester : A mennyire én ismerem a helyzetet, bizom ebben. A kölcsön hajsza nem hogy rontott volna Debrecen kilátásain, hanem ellenkezőleg, javitott. Az egész világ pénzügyi piacán rendkivüli érdeklődéssel és szimpátiával néznek Debrecenre.

Kernhoffer József a muzeumnak felajánlott földek ügye iránt érdeklődik.

Dr Magoss György polgármester: Az ujfehértói Békés-birtok rendezése ügyében uj tárgyalást tüzött ki az OFB, ebből az következtethető, hogy a revizióval a muzeum érdekét akarják szolgálni. Különben az uj tárgyalás holnap veszi kezdetét.

Ezután a bizottság egyhangu lelkesedéssel magáévá tette Magoss polgármester nagyhorderejü javaslatát, mely még ezen a héten a közgyülés elé kerül.

Nincs kormányválság.

Budapest, junius 8. Egyes délutáni lapoknak a parlamenti tudósitásokkal kapcsolatban közölt és küszöbön álló kormányválságról szóló híreivel szemben illetékes helyen felhatalmazták az MTI-t annak közlésére, hogy ezek a hirek minden alapot nélkülöző tendenciózus koholmányok.

Csépléshez

benzint
petroleumot
olajat

jutányos árban, kedvező feltételekkel szállit **debreceni telepéről**

Magyar Fantó Müvek Rt.

Kirendeltsége *(ezelőtt Mayer és Moller olaj, gépkenőcs és vegyipari gyár r.-t.) — Városi iroda:* **Piac-utca 42.** *Telefon 7-77, 7-78, 10-99, Főnök:* HOFFER SÁNDOR

EGY ZSIDÓ VETT

Szinház után ott ültünk az Arany Bika kávéházban. Éppen elegen ahoz, hogy Németh Aladár meg legyen elégedve a vasárnapi forgalommal. (Bár a Németh-dinasztia tagjai soha sincsenek megelégedve semmiféle kávéházi, vendéglői bevétellel s mindig pansazkodnak).

Tehát ott ültünk ugy éjfél után s olvastuk a megszokott lapjainkat; a keresztrejtvény fejtők mereven bámultak maguk elé, az ujságrejtvény titkait boncolgatva, a nők forgatva a szinesen illusztrált divatlapokat.

Ott ültünk sokan, vallásfelekezeti különbség nélkül.

Ne méltóztassanak csodálkozni, hogy én irtam le ezt a legutólsó mondatot, aki soha sem szoktam kutatgatni felebarátaim vallásfelekezetét, de sziveskedjenek tudomásul venni, hogy ugyanakkor Gömbös Gyula és társai, a debreceni ébredők, a szomszédos, u. n. üvegteremben mulatoztak a délutáni gyülés után.

És amint ott ültünk — kénytelen vagyok ismétlésekbe bocsátkozni — vallásfelekezeti különbség nélkül, tehát zsidók is, a legteljesebb nyugalommal szürcsölgetve theánkat s a fiatalok — a hüvös időjárás dacára — a fagylalt-szeleteket, eszembe jutottak a pár év előtti ébredő gyülések, amikor forrongó volt a városban a hangulat, mikor mozgósitva volt a rendőrség s mikor éjféltájon nem igen volt a vendéglőkben és kávéházakban csak olyan vendég, aki ünnepies formák közt tett hitet ébredő mivoltára.

Most közönyösen, minden élénkebb érdeklődés nélkül vette tudomásul a közönség, hogy az ébredők mulatnak. Hogy vasárnap reggel felébredtek s még hétfőn hajnalban sem szándékoznak lefeküdni, hanem sirva vigadva virrasztanak 14 vármegyére lecsonkitott hazánk sorsán.

És vallásfelekezeti különbség nélkül, a legteljesebb nyugalommal vettük tudomásul, hogy egyetlen érzésbe olvadt össze a sok-sok ébredő hangulata... Csak ugy futólag gondoltunk arra, hogy milyen változás állott be a politikai életben és a közbiztonsági viszonylatokban néhány év alatt. Ime, most senki sem fél többé holmi igazoltatásoktól, atrocitásoktól s mi egymástól. Még az sem, aki nem keresztes, kakasos vagy csillagos végü templomban imádja a maga istenét.

És még mondja valaki hogy nem mértföldes csizmákkal haladunk a konszolidáció felé?!.... A mulatozók lármája pedig a bezárt ajtókon keresztül is áthallatszott. Közbeközbe daloltak is....

Most például felhangzottak az ismert nóta csárdásra szabott akkordjai:

— Egy zsidó vett két libát
Egy fehéret, egy tarkát.

Ezt a nótát sokszor dalolták a régi, szép, békés időkben is, amikor még csak reggel ébredt a magyar s bizonyos esetekben nem feküdt le csak másnap este. Vigan dalolták ezt a nótát, ha talán nem is a gyülölködés érzetével és semmi esetre sem célzatosan.

Mi is daloltuk, csak határozottan több zenei izléssel, magyarosabb ritmussal, összhangzatosabban. — Mert jó dalosaink voltak itt Debrecenben, tanu rá idősb Magyari Imre, Kiss Béla, meg tanuskodhatna a mi igazságunk mellett megboldogult öreg Magyary Kálmán, az ország leghiresebb zeneszerző cigányprimása, de még Eötvös Károly kedvelt debreceni muzsikusa: Rácz Károly is.

Különös magyar zamattal tudtak pedig magyar nótát énekelni — ezek közt az egy zsidóról szólót is — Hajnal Turi, Ernszt Vili, meg Nagy Jóska.....

Amolyan göndörsándoros legénykedő nekibusulással, müvészi árnyalással, ahogy Fráter Loránt énekelte a maga nótáit, meg amilyen magyaros müvészettel Kardoss Géza énekli a betyár-nótát az „Antoniá"-ban.

Ahogy **Nagy Jóska** énekelte a „két libás zsidóról" szóló nótát, ugy nem igen tudja azt ma már senki se énekelni. Az ébredő urak legkevésbé. Bizony mondom, tanulhattak volna tőle a hétfőre virradóra mulatozók ott az „Arany-Bika" üveg-termében.

Pedig ezek a nótás, három legények és a világháborut mint honvédhuszárfőhadnagy végig szenvedett Nagy Jóska is: zsidók voltak. Zsidó vallásuak, de kemény kötésü magyarok.

Szatyi.

A kormány kicseréli a Somogyi-Bacsó-féle gyilkosság ügyészét és tanuvallomásra hiv fel mindenkit, aki valami pozitivumot tud.

Miniszterek és a Házelnök tárgyalása az ellenzékkel. — A szociáldemokraták továbbra is ragaszkodnak a parlamenti bizottsághoz

Budapest, junius 8. Szilágyi Lajos az ujságiróknak kommünikét adott ki, amely szerint Vass József miniszterelnökhelyettes, Rakovszky Iván, Csáky Károy, Scitovszky Béla és Huszár Károly jelenlétében délelőtt két turnusban magához hivatta az ellenzék vezető tagjait. Először is Peidl Gyula és Peyer Károly szociáldemokrata képviselők, azután Szilágyi Lajos és Hegymegi Kiss Pál, mint a polgári ellenzék tagjai jelentek meg a miniszterelnökhelyettesnél, aki kérte a képviselőket, hogy a Somogyi ügyet, miután nem áll az ország érdekében, vegyék le a napirendről, annyival is inkább, mert a kormány hajlandó a mostani ügyész helyett más ügyészt megbizni a dolog kivizsgálásával, — azonkivül felszólitást fognak intézni a közönséghez, hogy bárki, aki pozitivumot tud az esetről, jelentkezzék tanuságtételre. A kormány hajlandó a Beniczky által megnevezett tanukat i skihallgatni.

Peidlék a miniszterelnökhelyettesnek e kijelentésével szemben is ragaszkodtak a parlamenti vizsgálóbizottság kiküldéséhez. Szilágyiék kijelentették, hogy a miniszterelnökhelyettes bejelentését mérlegelés tárgyává teszik.

Délután a baloldali demokratikus blokk értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy továbbra is ragaszkodnak a parlamenti bizottság kiküldéséhez.

A debreceni egyetemi ifjuság és az ébredők hódolata a kormányzó iránt

Hadházy főispán beszéde

Vasárnap délután 5 órakor a Turul szövetséghez tartozó Árpád, Verbőczy, Festetich és Csaba bajtársi egyesületek 50 tagja a vármegyeháza elé vonult, hol az ifjuság 3 tagból álló küldöttsége Pajor Győző vezetésével felment dr Hadházy Zsigmond Hajduvármegye és Debrecen sz. kir. város főispánjához, aki a vármegyeháza erkélyén fogadta az egyetemi ifjuság küldöttségét.

Pajor Győző kérte a főispánt, — hogy tolmácsolja Horthy Miklós, Magyarország kormányzója előtt azt a ragaszkodást, hüséget, szeretetet, amivel a magyar ifjuság ragaszkodik a kormányzó személyéhez.

Hódolatot és tiszteletet kifejező rövid beszédét azzal végezte, hogy felszólitotta a vármegyeháza előtt, az uttesten négyszögben felállitott bajtársakat, hogy kiáltsanak háromszoros éljent a kormányzóra.

A háromszoros éljen elhangzása után az ifjuság üdvözlésének tolmácsolására Hadházy Zsigmond főispán a következőkben válaszolt:

— Kedves ifju barátaim! A kormányzó urnak szóló mai tiszteletadást és hódolatot a kormányzó ur őfőméltósága nevében a legnagyobb tisztelettel köszönöm és kijelentem, hogy ezt a tiszteletet és hódolatot a legkeyesebben elfogadni méltóztatik, mert hiszen nagyon jól tudom és önök is nagyon jól tudják, hogy a kormányzó ur a magyar ifjuságot szereti, benne látja a jövő Magyarország reménységét.

Legyenek meggyőződve ifju barátaim, hogy ez a kölcsönös szeretet egyedüli záloga annak, hogy Magyarország ujra szép, nagy, dicső legyen.

Éljen a magyar ifjuság! Éljen Horthy őfőméltósága!

Az Ébredő Magyarok Egyesületének vasárnapi népgyülésén — a melyről lapunk más helyén számol tunk be — az elnök megnyitó beszéde végén javaslatot tett, melyet egyhangulag elfogadtak, hogy a kormányzóhoz üdvözlő táviratot küldjenek. A távirat szövege a következő:

— Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur őfőméltóságának. Budapest.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni helyi csoportja, — Debrecenben, 1925 junius 7-én, az ország különböző helyi csoportjának tömeges részvételével megtartott nagygyülés ébredő magyarsága alattvalói hüséggel és hódolattal örök háláját és rendithetetlen bizalmát fejezi ki Főmélóságod iránt; kérvén a magyarok Istenét, hogy egészségét és életét óvja meg a mi szegény, meggyötört hazánk jobb jövőjéért és eljövendő üdvéért. Az Ébredő Magyarok Egyesülete.

Elkobozták a Népszavát kormányzósértés miatt.

Budapest, junius 8. A budapesti kir. törvényszék vizsgálóbirója elrendelte a Népszava c. időszaki lap 1925 junius 7. számának lefoglalását kormányzósértés miatt. A rendőrség a lefoglalást foganatositotta.

A kormányzó bátyját érte könnyebb baleset.

Budapest, junius 8. Hivatalosan jelentik: a arról terjesztettek el hirt, hogy Horthy Miklós kormányzót lovaglás közben baleset érte. A kormányzó kabinet irodájának közlése szerint ez a hir nem felel meg a valóságnak. A hir onnan keletkezett, hogy a kormánzzó bátyja, Horthy István lovassági tábornok esett le lováról, azonban neki sem történt baja.

Három napra kitiltották Farkas Istvant a Hazból.

Budapest, junius 8. A nemzetgyülés mentelmi bizottsága Fáy Gyula elnöklésével, Rubinek István előadása mellett ülést tartott, amelyen letárgyalta az eléje utalt Farkas István nemzetgyülési képviselőnek mentelmi ügyét. A bizottság ugy határozott, hogy Farkas István nemzetgyülési képviselőnek a nemzetgyülés egymásután következő három üléséről való kizárását hozza javaslatba. E határozattal szemben Györki Imre és Rupert Rezső nemzetgyülési képviselők kisebbségi véleményt jelentettek be.

A belügyminiszter nem akarja engedni, hogy a város anyakönyvvezetői állásokat kreáljon.

Ismeretes hogy a szanálással kapcsolatban a belügyminiszter az állami anyakönyvvezetés munkáját a városra háritotta át. A közgyülés elhatározta, hogy két fogalmazói állás megsznütetésével megszervezi az anyakönyvvezetői s a helyettesi állásokat. A belügyminiszter nem hagyta jóvá a közgyülés határozatát. Azt kivánja a miniszter, hogy a város olyan tisztviselőket bizzon meg az anyakönyvvezetői teendők ellátásával, akik rendes állásban vannak s igy nem kell uj állásokat kreálni.

A tanács a jog- és pénzügyi bizottság elé terjesztett javaslatában azt inditványozta, hogy a határozatot a két állás megszervezése céljából ismét terjesszék fel a miniszterhez. — Rámutat a tanács arra, hogy most 2 tisztviselő végzi azt a munkát, amit az állami anyakönyvvezetés idején 3 tisztviselő végzett nem lehet tehát a két anyakönyvvezetőt a miniszter kivánsága szerint „mellékes" munkával megterhelni. Amennyiben a város kérelme ismét elutasitásra talál, a tanács azt kéri, hogy ez esetben engedje meg a két megszüntetett fogalmazói állás visszaállitását.

A jog- és pénzügyi bizottság pártolólag terjeszti a tanácsi javaslatot a közgyülés elé.

Festéket

Padlólakkot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakkot és minden szinű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

festéküzletben Piac ucca 10.
Bikával szemben.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindig a Debreczent.

Kérje mindenütt a „Debreczen"-t.

A fajvédők vezérei csaknem összekülönböztek a debreceni gyülésen.

Gömbös, Ulain, és Lendvai első debreceni szereplése. — Bonyodalmak a sötétség beállta és Ulain obstrukciós beszéde miatt.

Ulain azt kivánja, hogy a zsidó anyák ne szüljenek addig, mig az arányszám le nem száll.

A fajvédelem vezérei vasárnap délután Debrecenbe rándultak le s lerándulásuknak sokan különös jelentőséget szántak. Különös s talán Debrecen város lakosságának az ébredő eszmékkel tanusitott tartózkodó magaviseletével magyarázható, hogy Gömbös, Ulain és Lendvay első izben jártak ezuttal Debrecenben. Különben pikáns hátteret festett a gyülésnek a napokban kipattant titok, hogy a fajvédők között szakadás van bekövetkezőben. A gyülésnek tényleg voltak olyan mozzanatai, amelyekből sokan ilyen irányu következtetéseket vontak le.

A gyülésre ugyanis a rendőrség besötétedésig adott engedélyt. Gömbös 5 órakor kezdett beszélni és utána Ulain állott fel szólásra. Be volt még jelentve szónoknak Lendvay is, de Ulain beszéde véletlenül olyan hosszura nyulott, hogy Lendvay alig jutott szóhoz. Ulain közel két óráig tartó beszéde kinos jeleneteket provokált az előadó emelvényen is. — A mellette ülő Lendvay egyre idegesebben nézte, hogy Ulain ki akarja beszélni teljesen a rendelkezésre álló időt és többször izgatottan szólt Gömbösnek és a beszélő Ulainnak, hogy ő ilyen körülmények között visszalép beszéde tartásától. — Ez a mozzanat akkor kap jelentőséget, ha tudjuk, hogy Lendvait és Zsirkayt Gömbös és társai ki akarják szoritani a fajvédők táborából.

A gyülésről egyébként az alábbi tudósitás számol be:

Gömbös nem ismer mérsèklést

Szathmáry István elmondta a Nemzeti Hiszekegyet. Elnöki megnyitója után Gömbös Gyula szólalt fel.

Tudatosan — mondta — csak most jött először Debrecenbe, mert várta, mig hivják. — Szemrehányást tesz Debrecennek, mert szerinte a nemzet regenerációjáért folyt küzdelemben ez a város nem vette ki teljesen a részét, ezzel a város régi dicsősége elhomályosodott. Szerinte idegen eszmék terhelik a város polgárságának gondolkozását, itt nem érzik át, mit jelent önálló nemzeti államot élni.

Szerinte eddig nem éltünk nemzeti életet, sovinizmusunk csak politura volt. *El fog jönni az idő* — mondotta — *amikor mindenki jobb oldali szélsőséges lesz.* Részrehajlóan önzőnek kell lenni nemzeti irányban, mert csak igy lehet remélni nagy Magyarországot. Nincsen szükségünk — mondja tovább — idegenekre, akik magasabb kulturára emeljenek fel bennünket, mert ez alatt a jelszó alatt megmételyezik a nemzetet. Ez az ut, amelyen haladunk, akármilyen brutálisnak látszik is, az egyetlen, mely szerinte célhoz vezet. Majd kijelenti, hogy nálunk nemzeti öntudat egyáltalán nincs, mert ha lenne, nem merné a csőcselék az államfő ellen felemelni szavát. (A közönség éljenzi a kormányzót.)

Aki a történtek után mérséklésről mer beszélni — folytatja Gömbös — azt furkósbottal kell innen kizavarni. — *Csonkamagyarország társadalma nem érett még arra, hogy nagy történelmi feladatait megvalósitsa. Ő nem akarja a régi monarchiát látni*, hanem független Magyarországot akar, nemzeti királlyal. A nemzet teste beteg. Vérkeringése nem zavartalan. Minden idegen anyagot, mely ezt a vérkeringést zavarja, ki kell küszöbölni, ha nem lehet kiküszöbölni, ki kell operálni, mert különben ez a test nem tud kifejlődni, vagy ha igen, az csak látszat lesz.

Beszéde végén kijelenti, hogy a régi liberális Magyarország csak látszott erősnek és fényesnek, de nem volt az. Különben nem tudja elképzelni, hogy mikor harminc zsidó gyerek fogvacogva elhatározta az Astóriában, hogy forradalmat csinál, ugyanakkor millió és millió magyar várta, hogy ez a félős harminc zsidó gyerek mit csinál, hogy rendelkezik felőle.

— *Miért nem tetszett átvenni a vezetést?* — szólt közbe egy hang.

— *Mert arra tanitottak és neveltek bennünket, hogy alkalmazkodjunk.*

Szerinte a zsidók emancipációjáról szóló hat soros törvény katasztrófális hatásu. Végül kijelenti, hogy azért jött ide, hogy fáklyát gyujtson és megmozgassa ezt a nehézvérü várost és olyan tüz gyuljék itt, amelyre felfigyelnek a Nyugaton. Harcoljanak és ha kell, harapják át magukat ezen a fronton.

Ulain dorgálja a civiseket, hogy a középuton járnak.

Utána Ulain tartott igen hosszu beszédet, amelyet képviselő társainak többszöri felszólitása ellenére is alig tudott befejezni. Lendvai több izben meg is jegyezte szomszédjának amikor már kezdett sötétedni és attól tartott, hogy számára már nem marad idő, hogy Ulain nem birja abbahagyni beszédét.

Ulain hosszadalmas statisztikai adatokat olvasott fel, amelyekkel bizonyitani akarta, hogy a magyarság rabszolgaságban sinylődik. A beszéd sok helyen annyi[illegible] hogy Ulain jónak látta megemliteni Héjjas Iván nevét, hogy egy kis élénkséget és tapsot váltson ki hallgatóságából. Majd a civiseket dorgálta meg, amiért az arany középuton akarnak haladni. Azután Budapestről szólt és kijelentette, hogy egyetlen egy cseh katona se fogja kockáztatni egy csontszilánkját se, hogy jobban biztosisa a pesti zsidók életét.

Felszólitja a zsidó anyákat, hogy ne szüljenek több gyermeket.

Ha nem ébredünk fel, elpusztulunk — folytatta. Fáj neki, hogy itt a teremben nevető, derültségtől vidám embereket lát, ahelyett, — hogy összeszorulna a szivük és fel akarnának ébredni. Követeli, hogy a numerus clauzust mindenféle foglalkozási ágban hozzák be. A zsidó anyák szünjenek meg gyermekeket hozni a világra [illegible] arányszám le nem száll. Kijelenti, hogy neki nem kedves ez a jogrend — hanem a másik, amely mellett vagy nem szül a zsidó anya, vagy pedig a zsidók keressenek boldogulást e nemzet testén kivül. Én tudom, hogy ebben a kijelentésben igazságtalanság van — mondja Ulain — de mi vagyunk a többség, tehát a mi igazságunk erősebb Isten és ember előtt.

Ulain ki akarta obstruálni Lendvait.

Beszéde végén azt mondja, hogy ők harcot hirdetnek az egész vonalon ez ellen a perverz rendszer ellen, majd a hallgatóság [illegible] meglepetésére kijeentette, hogy a magyarság azért harco, hogy — egyenlő legyen a zsidókkal: egyenlők akarnak lenni tekintélyben, fel akarnak jutni odáig, ahol a zsidók vannak. Nekünk kell kérni az egyenlőséget, mert elvesztettük már — mondja Ulain, derültséget keltve. Izgatunk? Hát izgatunk! — folytatja. Izgatunk, mert a [illegible] érdekében izgatni nem csak szabad, hanem kötelesség. Ezután jó egynéhányszor kijelenti, hogy befejezi beszédét, ez azonban sehogy sem sikerül. Lendvai türelmetlenül dobog a lábával.

Alig tiz perc mulva beáll az alkonyat. Ez pedig azér volt veszedelmes a szónokokra nézve, mert a gyülési engedély ugy szólt, hogy alkonyatig tarthat a gyülés, vagyis lámpagyujtásig. Ekkor már végre is leültetik Ulaint s a szinte obstrukciós jellegü beszédnek vége van. Olyan a szinezete a dolognak, mintha Ulain ki akarta volna obstruálni Lendvait, vagyis elütni attól, hogy ő is beszéljen.

Lendvay nem akar beszélni, de mégis felszólal.

Ahogy Ulainnal nagynehezen befejeztették beszédét, Lendvay István következett, de ekkor meg már Lendvai nem igen akar beszélni. Indulatosan mondja, hogy olyan kevés idő, ami még hátra van — neki nem elég. Végre mégis beszélni kezd és a debreceni Kossuth szobor leleplezéséről szól, de alig 2 percnyi beszéd után a rendőrhatóság képviselője: dr Szabó Gyula rendőrkapitány kéri a gyülés elnökét, hogy fejezzék be a népgyülést, mert sötétedik. Néhány másodperc alatt tényleg ki is gyulnak a nagyterem csillárai, mire dr Szabó rendőrkapitány feláll helyéről s az elnöklő Szathmáry Istvánnak a gyülés berekesztésére adott figyelmeztetést.

Lendvai leveri a poharat.

Lendvai a félbeszakitásra haragosan az asztalon fekvő órája után nyul, olyan lendületes mozdulattal — hogy az ott álló poharat felboritja s az összetörik.

— Én tisztelem a jogrendet — mondja Lendvai [illegible] a beszéd [illegible] be nem [illegible] ezen a helyen.

Eloltják a lámpákat.

A pódiumról egy ur lesiet, intézkedik, hogy a lámpákat oltsák el. Ez meg is történt s miután a teremben még igy is volt némi világosság, Szabó rendőrkapitány udvariasan beleegyezett a nappalnak ilyetén való meghosszabbitásába s Lendvai folytatta beszédét. Kijelenti, hogy a zsidókat ő megtudja érteni, sőt becsülni is tudja, mert azok, bármilyen társadalmi állásban is vannak, egy közös célért harcolnak és ha a zsidók számára [illegible] korbácsa van, a rothadt keresztények számára van száz.

Tüntetés a kormányzó mellett.

Lendvai beszéde során kitért a Beniczky ügyre.

— Ne türjék azt — mondotta emelt hangon, hogy a vörös patkányok átharaphassák Magyarország kormányzójának nyakát. A közönség feláll és percekig éljenez és tapsol.

El nem mondott beszédrészlet a zsidó kérdésről.

Azután Lendvai ujra a zsidókérdésről kezdett beszélni, de Szabó kapitány ujabb figyelmeztetésére, miután a teremben a sötétség mind nagyobb lett, ezzel fejezte be beszédét:

— Önök ugyis tudják, hogy mit akartam mondani és hogy ezek után mi következett volna.

Ezzel az egyébként csendes népgyülés véget ért.

József főherceg: Mintha most is látnám a hajdusági fiukat, amint ènekelve verik vissza az orosz tuleröt.

Hajduszovát 190 hősi halottjának emlékművét vasárnap leplezték le.

Lelkes ünneplés keretében zajlott le a hajduszováti hősi emlék leepezése. E virágzó hajdumegyei község lakosságának áldozatkészségébéből emeltek a község 190 hősi halottjának emléket, melynek leleplezési ünnepségén megjelent *József főherceg* is Pintér százados, parancsőrtiszt kisretében, de megjelentek a polgári hatóságok képviselői is Hadházy Zsigmond dr. főispánnal élükön, mig a nemzeti hadsereget Hermann Géza őrnagy képviselte. A főherceg tiszteletére diadalkaput állitott a község.

A leleplezési ünnepély istentisztelettel kezdődött. *Szabó* Gyula lelkész szivbemarkoló imája után Huszár Endre tábori lelkész tartott magas szárnyalásu, gondolatokban gazdag hazafias tartalmu prédikációt, mely nagy hatást váltott ki. Azután dr Papp Sándor elnöklésével képviselőtestületi gyülés volt, mely után a főherceg, a hatóságok képviselői, ezrekre menő nagy közönség az emlékműhöz vonult, hol *József* kir. herceg beszédet mondott:

— Nincs szó — ugymond — a mely kitudná fejezni azt, amit e pillanatban érzek, amidőn bajtársaink emlékét leplezzük le. Nekem e 190 név nem hideg kőbe vésett betü. Ezek szeretett bajtársaim nevei, akiket láttam igaz hazafiakként a hazáért meghozni a legnagyobb áldozatot, amit az ember hozhat, életüket odadobván. Emlékszem, amidőn a 3-as honvédek és a 39-esek — az itteni fiuk mind ezek közt szolgáltak — *Rózsadombnál énekelve verték vissza az orosz* ***tulerőt. — Mintha még látnám, a*** *mint Gorlicénél* ***eldőlt a sors, az itteni fiuk ujból énekelve üzték az ellenséget.***

— Azt hiszem, hogy az ő szándékukban járok el, mikor azt mondom, hogy ezek a hősök kérnek benneteket, magyar testvéreim, legyetek ujra azok, akik voltunk mi odakint: egymást szerető igaz testvérek, akiknek csak a haza van a szivükbe irva s akkor el fog jönni az idő, hogy *Magyarország ujra nagy lesz.* (Lelkes éljenzés.) Azt hiszem, hogy az itt bevésett hősök nevei elegendő tanuság arra, hogy ez a község milyen nagy részt vett a hősi küzdelemből.

Tóth Piroska hatást keltő szép szavalata után *Barabás* Samu, a kerület nemzetgyülési képviselője mondott beszédet és szintén azt goztatta, hogy *a magyarság tömörüljön egy táborba.* A lelkes beszéd után az emlékmü megkoszoruzása következett. *József* főherceg, vitéz *Nagy* Pál tábornok, a polgári hatóságok fejei tettek le koszorut. Megható jelenet volt, mikor az árvák koszoruját *Nagy* Jolán árva az emlékmüre helyezte.

Délben bankett volt, melyen az első felköszöntőt Hadházy főispán mondta a kormányzóra, *Nyitrai* György tanitó József főherceget köszöntötte fel. Érdekes volt *Pákozdy* alispán felköszöntője; Hadházy főispánt, mint a megértés, bölcsesség, jóság és tapasztalat emberét köszöntötte fel, aki a vármegyében és Debrecen városában rövid idő alatt megteremtette a békét.

Több pohárköszöntő hangzott még el. — A főherceg a lakosság ovációjától kisérve, délután autón hagyta el a községet.

Hírek

Milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelentése szerint a légnyomás mindenütt magas. Hazánkban az idő általában derült és aránylag hüvös. A hőmérséklet nappal alig emelkedett a 20 fok fölé, éjjel pedig 6—8 fokra is leszállt.

Jóslat: Túlnyomóan száraz idő várható, némi hőemelkedéssel.

A kegyesrendi reálgimnázium rajzkiállitása és tornaünnepélye.

Az iskolai munka és élet két jelentős mozzanatát figyelhetik meg e héten a tanügy iránt érdeklődők és az ifjuság barátai a kegyesrendi reálgimnáziumban. Ugyanis junius 11-én csütörtökön délelőtt nyilik meg a rajzkiállitás az intézet első emeleti rajztermében. — A kiállitás anyagát alkotják a legjobb rajzok és a rajzolók és festők első próbálkozásai, mint a rajzpályázaton dijat nyert művek, továbbá mértani jegyzetek, valamint a természetrajz és a földrajz tanitásával kapcsolatos jegyzetek, térképek és plasztikai készitmények. A kiállitás junius 11—14. marad nyitva. Belépődij nincs.

Junius 13-án szombaton délután fél 5 órai kezdettel az intézet ifjuságának tornaünnepélye lesz, amelyen a M. Kir. honvéd gyalogezred zenekara hangverseny darabokat játszik Nőth Antal főkarmester vezetésével. Az ünnepély műsora: 1. Felvonulás. Himnusz. 2. Tagszabadgyakorlatok katonazenére. I—VIII. oszt. 3. Csapattornázás magaskorláton. 4. Ugróasztal-gyakorlatok. 5. Intézeti tornászbajnokság eldöntése magasnyujtón. 6. Egyéni verseny: sulydobás, távolugrás, magasugrás és rudugrásban. 7. Játékverseny: a) Ia, Ib. oszt. válogatott csapatainak „burgonyaszedése“. b) II—III. oszt. kötélhuzása. c) IV—V. oszt. egykörös stafétafutása. d) VI—VII. oszt. kétkörös stafétafutása. e) VIII. oszt. a-b csapatának saroklabdajátéka. 8. Az intézet együttes torna-élőképe. 9. Sorakozás. A tornajutalmak kiosztása. 10. Szózat. Elvonulás. Helyárak: ülőhely 15,000 K., állóhely 5000 K.

— **A debreceni „Fazekas Mihály“ főreáliskolai volt tanulótársak szövetsége** Debrecenben folyó évi junius hó 9-én délután 6 órakor a debreceni főreáliskola tanári szobájában tartandó választmányi ülést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés a legutóbbi választmányi ülést követő intézkedésekről. 2. Uj tagok felvétele. 3. Határozat a folyo iskolai év végével kiosztandó jutalmakról. 4. Közgyülés tárgysorozatának előkészitése. 5. Esetleges inditványok. Fontos megjelenést kér az Elnökség.

— **Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár gyásza.** Budapestről jelentik: Dr. Tóth Géza ny. helyettes államtitkár a baranyamegyei Nágocson 47 éves korában meghalt. A megboldogult több mint két évtizeden át a belügyminiszteriumban szolgált és éveken keresztül az elnöki osztálynak volt a főnöke. Nagyszámu rokonság közlük dr. Tóth Károly szegedi, és dr. Tóth Lajos debreceni egyetemi tanár testvérei gyászolják. Holttestét Kiskunhalasra szállitják és ott lesz temetése e hó 9-én délután a református egyház szertartása szerint.

Lencz Géza Máté evangéliumáról könyve irt.

A Tisza István Társaskör ülésén bemutatja.

A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya 1925. évi junius 9-én, kedden délután 5 órakor a református kollégium dísztermében felolvasó ülést tart, melyen Lencz Géza egyetemi tanár Máté evangéliumáról, Göllner János gazd. akad. tanár, a társaság vendége pedig az energetika alaptörvényének a szociologiában való alkalmazásáról fognak felolvasni. Lencz Gézának Máté evangéliumáról szóló könyve most van sajtó alatt s a tudós theologus ebből fog részleteket bemutatni. Mint a „Lelkészegyesület“-ből olvassuk, Lencz Géza munkája elkészitése alatt Zahn Tódorral, a hires erlangeni tanárral állott összeköttetésben, kitől most munkája befejezése után, valamint a Der Aufstand Bocskaj's cimű német nyelvü tanulmánya megküldéséért üdvözlő sorokat közöl a Lelkészegyesület.

Dr. Szász Pál, az Omke titkára, dr. Szász Adolf orvos egyetlen fia tragikus körülmények között meghalt.

Az Omke és a debreceni Kereskedelmi Csarnok gyásza.

Sulyos csapás érte a köztiszteletben álló dr Szász családot, de az igazi tehetségekben oly szegény magyar gazdasági életet is. — Dr *Szász Pál*, az Omke. titkára 30 éves korában Budapesten vérmérgezésben meghalt. — Dr Szász Pál az összeomlás utáni Magyarország egyik legképzettebb, legtartalmasabb gazdaságpolitikusa volt. Sándor Pál és dr Balkányi Kálmán oldalán nőtt fel, a magyar kereskedelmi élet legfontosabb kérdéseiben szerzett átfogó ismereteket, — ugy hogy kivált utóbbi időkben a miniszteri szaktanácskozmányokon már ő képviselte a magyar kereskedővilág álláspontját, igy a forgalmi adó kérdésében is. Nagyon szép pálya állt előtte: mindenki elismerte nem mindennapi tehetségét és sokat vártak tőle. Emlékezetes, hogy két évvel ezelőtt Londonban abban a kitüntetésben részesült, hogy a magyar csoport tagjai közül őt szólitotta meg az angol királynő s Szász Pál angolul talpraesetten válaszolt. Számos szakcikk jelent meg tőle. A városban hamar elterjedt a haláleset hire, mert dr Szász Adolf és családját igazi köztisztelet és szeretet veszi körül Debrecenben. A város egész társadalma osztozik a család gyászában. — Dr Szász Adolf orvos egyetlen fiát siratja a korán elhunytban.

—

Dr Szász Pál tragikus körülmények között hunyt el. Pár nappal ezelőtt Budapesten egy pattanás keletkezett az orrában. — Egy-két napra rá befeküdt a Verebélyi klinikára, ahol meg is operálták. Orrsövény gyulladást kapott és ez genyesedésbe ment át. Vasárnap állapota válságosra fordult s a délutáni órákban a budapesti Verebélyi klinikán meghalt.

Haláláról vasárnap este Balkányi táviratban értesitette a mélyen sujtott szülőket, akik azonnal Budapestre utaztak. Szász Pál dr holttestét a Ráday-utcán levő Omke.-palotába vitték s ott ravatalozták fel. — Az Omke. saját halottjának tekinti s temetéséről maga gondoskodik.

Szász Pál dr tragikus halálának hire Debrecenbe vasárnap este érkezett s debreceni ismerőseit és a debreceni Kereskedelmi Csarnok tagjait mélyen lesujtotta. A Csarnok képviseletni fogja magát Szász Pál dr temetésén és a gyász jeléül a Csarnok Piac-utcai székházára gyászlobogót tüztek ki.

A debreceni Kereskedelmi Csarnok a mélyen sujtott családnak a következő táviratot küldte:

„A szörnyü csapástól megrendülve legőszintébb részvétünket fejezzük ki. — A Csarnok összes tagjai.“

A táviratot mintegy 100-an irták alá.

— **A MANSz felhivása.** Kérjük az Erzsébet női énekkar tagjait, hogy folyó hó 9-én kedden a rendes ének órán feltétlen megjelenni sziveskedjenek délután 6 órára. Az elnökség.

— Jön Tell Vilmos.

— **A kerékgyártó** iparosok folyó hó 9-én este 6 órakor az ipartestület kis tanácstermében szakosztályi ülést tartanak, melynek tárgyát a mult ülésen le nem tárgyalt ügyek képezik. A tárgy fontosságára való tekintettel feltétlen és pontos megjelenést kér az elnökség.

— **Egész finom fehér filc kalapok** a legdivatosabb formában 130 ezer koronáért kaphatók a Kalapüzemben. Piac-u. 9.

— **Singer varrógépek** részletfizetésre most ujból bárki részére adunk, Singer &° varrógép részvénytársaság Debrecen Piac-u. 79.

— **Kovács iparosok figyelmébe.** Felkéretnek a kovács iparosok, hogy folyó hó 9-én, kedden este 6 órakor az ipartestület kistanács termében ülés tartatik, melyen a mult ülésen le nem tárgyalt ügyek kerülnek tárgyalás alá. Pontos és feltétlen megjelenést kér az elnökség.

— **Gyermekelőadás a Csokonai szinházban** vasárnap délután 4 órakor. Gyönyörű műsor. A dalbetéteket az Izr. Ifjak Dalköre szolgáltatja. Az előadást Kozmann Hugó tanár vezetésével a Debreceni Szimfónikus Zenekar kiséri. Mivel az előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg, ajánlatos a jegyeket az izr. iskola igazgatói irodájában naponta 12-től 1-óráig mielőbb kiváltani.

A „Debreczen“ telefon száma: 789.

Tornavizsga a református főgimnáziumban.

**Minden évben nagy esem
ugy a szülők, mint a diákok ré
ősi ref. főgimnázium évzáró
vizsgája. Ez évben f. hó 9-én
délután fél 5 órai kezdettel
az intézet igazgatósága a
dékek tornavizsgáját. Az ős
ciókhoz hiven felvonulnak a
összes növendékei és be
képességeiket. A legapróbbtó
a tornaterem büszkeségét
nagyokig minden diák
olyan lázasan készül e napra
az igazi, évzáró vizsgára. Az
udvarán az előkészületek m
ban folynak a nagy napra.
szabad gyakorlatokhoz a
zenekar közreműködése bi
van. Belépőjegyek a gim
előcsarnokában egész nap vá
lesznek. A szülőket és érdek
ezuton hivja meg az intézet
gatósága.**

—

— **Halálozások.** A tegna
folyamán az anyakönyvi hi
a következő haláleseteket je
ték be: Stikovics Erzsébet
hónapos Pesti-u. 4., Tóth
ref. három hónapos, Kut-u
Sinai Kálmán ref. 1 hónapos,
légelő 458., Molnár Irén ref.
Vendég-utca 80., Fazekas Já
75 éves, Honvéd-utca 17.,
Imre ref. 8 napos, Belege
Braun Mórné Waldmann Ter
44 éves, Hatvan-utca 95., Kiss
ref. 2 hónapos, Pesti-utca 4.
Molnár Gyuláné Bot Mária
éves, Nyugati-u. 50., Nagy I
22 éves Piac-utca 77., Gomb
ván ref. 64 éves, Eötvös-ut
Nagy Béla ref. 1 napos, Papp
fia ref. 55 éves, Bethlen-u. 69

— **Értesités.** A jelent
többségének kérésére a Vil
Soffőr iskola vezetősége el
rozta, hogy a tanfolyam
kezdését az aratás utáni f
halasztja el. A tanfolyam
kezdését a vezetőség a l
pokban közölni fogja.

— **Ebzárlat.** Debreczen
bad királyi város VI. állat
ségügyi körzetére kiterjedőleg
fordult veszettségi esetek mia
hónapi ebzárlat rendeltetett el a
csere és Ujföldekre nézve a ha
vasuti utvonaltól a Vámospérc
vezető vasuti vonal közötti
területre. Az ebzárlat tartama
minden ebtulajdonos kötelezteti
tyáit állandóan kötve tartani.
badon járó kutyák kiirtatnak
lajdonosaik szigoruan büntette
Elsőfoku közigazgatási hatóság

— Jön Tell Vilmos.

— **Szolgálati jubilium.** A m
műhely munkássága Sidó
főművezető tiszteletére folyó
10-én szerdán este 8 órai kez
a máv. műhelyi étteremben
méreteiben is impozáns ban
rendez azon alkalomból, hogy S
Géza egy negyedszázad óta te
a máv.-nál szolgálatot. Ezen ban
kettre az ünnepelt jó barátait és
telőit azon kéréssel hívjuk
hogy a vacsorán való részvétel
246. számu telefonon szerdán
12 óráig jelentsék be. A ren
bizottságnál.

— **Tükörgyártás, üvegcsis
ás, kirakatok tükrözése, Si
vits, Sziv-u. 14—15. Telefon**

— Jön Tell Vilmos.

***Kávéházban, vendéglő
fodrásznál követelje min
a Debreczent.***

Amilyen a kávé, olyan a háziasszony,

mondják sokan és joggal! Jó háziasszony mindig csak hamisitatlan babkávéval kinálja vendégeit, mert a babkávé a társalgást élénkiti és kedélyes hangulatot teremt.

MEINL GYULA

Debreceni fiók: Piac 59

Egy csendőr szerelmi féltékenységből lelőtt egy férfit és két nőt.

Miskolc, jun. 8. Tolcsváról jelentik: Szombatra virradóra Szücs Pál csendőrőrmester eddig még ki nem deritett okból, minden valószinüség szerint szerelmi féltékenységből karabélylyal agyonlőtte Farkas János közsé i irnokot és sulyosan megsebesitette Végh Imre csendőrtiszthelyettes feleségét, valamint Kovács Mária vendéglői kiszolgáló leányt. Azután Szücs Pál öngyilkos lett.

László Béla gyorsirótanár növendékeinek fényes szereplése Szegeden.

Május 23-án és 24-én Szegeden került gy r iróver eny volt, melyen több ma as fokon László Béla a d bre eni női fe ső kereskedelmi iskola kiváló tanárának nö endékei hoztak szé dijakat.

Pardy I én és Hajdu Vanda a 180-as fokon 10 K-ás aranyat, Fái Sára pedig dicséretet kapott. — A 1:0-es fokon Mocsári Anna és Fichll Ilona 50—50 ezer koronát, Dolhay Erzsébet könyvet kapott, Brózik Ida pedig dicséretben részesült. A 120-as fokon Soós Ilona 10 ezüst koronát, R th Elza, K rtész Lili és Ungár Lili 50—50 ezer koronát, Brózik Ida könyvet és Kertész Magda oklevelet kapott, Juhász Erzsébet pedig dicséretben részesült. A 100-as fokon Juhász Erzsébet könyvet, Deutsch Márta pedig oklevelet kapott. A 80-as fokon Szabó Éva, Gallé Mária és László Irma dicséretben részesültek.

A kiváló eredményért a Szegedi Gyorsirók Egyesületének elnöke meleghangu levélben gratulált László Béla fényes sikeréhez és a leányok kitünő fegyelméhez valamint tanusitott magatartásához.

Valóban sajnálatos, hogy László Béla, aki országos viszonylatban is a legkiválóbb gyorsirók közé tartozik, mégis a debreceni gyorsiró élettől teljesen visszavonult mi den helyi szakmozgalom elől elzárkózik, holott hivatottságánál fogva éppen ő volna egyenesen predesztinálva arra, hogy a gyorsiró életet Debrecenben a kezében tartsa és fellenditse.

— Születések. A tegnapi nap folyamán az alábbi születéseket jelentették az anyakönyvi hivatalnál: Barta Sándor napsz. fiu József, Barát János gazdasági cseléd, fiu Imre Gáti Julia háztartás, fiu Lajos, Tóth Erzsébet háztartás, fiu Imre, Pete Antal cipészsegéd fiu Antal, Dóbé Ferenc kalauz, leány Irén. Szene: János államvasuti kocsirendező leány Olga, Bálint Lajos butorkereskedő fiu György, Faragó Lajos csizmadiamester, fiu Lajos, Millinkhoffer Ferenc szijgyártómester. fiu György, Lisztes Gábor kisbérlő, fiu Gábor, Balázs Eszter munkásnő, leány Anna Kálmán Gyula csendőrtiszthelyettes fiu Gyula Lajos.

Absolvált
müegyetemi hallgató
ideiglenes
állást nyerhet
vasipari üzemben tervezői munkákhoz. - Cim a kiadóhivatalban

Hivatalos nyilatkozat a DEAC pálya építésének ügyében.

Az egyetem tanácsához mai értékben is csak 225 millió utaltatott ki erre a célra. — Valószinüleg téves számitásból állott elő a könnyelmüen nyilvánosság elé dobott nagy differencia.

A DEAC. pályaépitésre vonatkozólag a „Nemzeti Sport“-ban és a helyi sajtóban is olyan közlemények jelentek meg, melyek alkalmasak arra, hogy gyanut keltsenek a közvéleményben a pályaépités vezetése és az e célból kikerült összegek szabályszerü kezelése tekintetében.

A DEAC. vezetősége felelőssége tudatában pontosan utánajárt ennek az ügynek s megállapitotta, hogy az emlitett sajtóközlemények határozottan téves beállitásban kezelik az ügyet s miután sulyt helyez arra, hogy ez ügyben a nyilvánosság helyesen legyen informálva, a tényállás tisztázására az alábbi helyreigazitó nyilatkozatot teszi:

A DEAC. pályának épitésére az egyetemi tanács illetve az egyetemi hivatalok kezéhez 1920. évtől kezdve f. évig a mai kurzusnak megfelelő valorizált értékben összesen 224.075.000 korona utaltatott ki. Erről az összegről okmányolt számadások mentek annak idején a vallás- és közoktatásügyi minisztériumba s ott jóvá is hagyattak. A mult hónapban legutoljára kiutalt 15.000.000 korona kivételével, melyről a számadások készitése most van folyamatban. Ennél több pénz pályaépités céljára a DEAC, illetve az egyetemi hatóságok kezéhez nem érkezett s az, aki ennél nagyobb összeg kiutalását állitja, köteles megnevezni azt a helyet, a hová a többlet kiutaltatott.

A fenti összegből csakis ugy volt lehetséges az óriási földmunkát, a futópálya és a tenniszpályák teljes elkészitését, a footballpálya legnagyobb részben való befejezését, a keritést és a pálya körzetében lefektetett vizvezetéki csőhálózatot elkésziteni, hogy a helybeli körletparancsnokság igen sok esetben olcsó munkaerőt, Debrecen városa pedig az épitéshez szükséges anyagot, gyeptéglát és fekete földet ingyen bocsátotta rendelkezésre.

Annak az állitásnak pedig, hogy a kiutalt összegek késedelmesen lettek volna felhasználva, ép az ellenkezője az igaz. Az épitési segélyek kiutalása rendszerint mindig utólag, az illető munkálatok előrehaladott stádiumában utaltattak ki, ugy hogy nem egyszer hitelt is kellett igénybe venni a vállalkozók követelésének kifizetésére.

A DEAC vezetősége a pályaépités ügyében memorandummal fordul az Országos Testnevelési Tanácshoz, melyben a pályaépités történetének összefoglalása után kérni fogja annak tisztázását, hogy a sajtóban szellőztetett fantasztikus összegeket, ha ugyan ezek tényleg kiutaltattak, ki és kinek a kezéhez utalta ka.

Fővárosi vállalkozó épiti fel a városi bérházakat.

A jog- és pénzügyi bizottság a „Stabil“ rt. ajánlata mellett foglal állást

Ismertette a „Debreczen“ azokat az ajánlatokat, melyek a Debrecen város által épitendő három bérház épitésére érkeztek be. Az ajánlatok felől a jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülése volt hivatott dönteni.

Borsos József müszaki tanácsnok terjesztette elő a tanács javaslatát. Bejelentette, hogy miután a városnak nincs ez időszerint készpénz fedezete, csak a hitelt is nyujtó vállalkozók ajánlatai jöhetnek számitásba. Három ilyen ajánlat van, melyek épitési költsége a kamat befoglalásával igy alakul:

Fejér és Ritter debreceni cég 2.832.000.000 K.

Épitő Rt. budapesti cég 2 milliárd 722.000.000 K.

„Stabil“ Rt. budapesti cég 2 milliárd 626.000.000 K.

A Stabil ajánlata tehát az Épitő Rt. ajánlatánál 110, a Fejér és Ritter cég ajánlatánál pedig 206 millióval olcsóbb. Ezenfelül tekintetbe véve azt is, hogy a Stabil elsősorban debreceni iparosok és munkások alkalmazására kötelezi magát, tehát a helyi iparpártolás elvének eleget tesz, a tanács a Stabil ajánlatának elfogadása mellett foglalt állást.

Hosszu vita indult meg a tanácsi javaslat kapcsán. Dr Radó Rezső elsősorban is azt inditványozza, hogy az ügyet vegyék le napirendről s irjanak ki uj tárgyalást még pedig ugy, hogy a külön szakmák külön is adhassanak be pályázatot. Inditványa elvetése esetén amellett foglalt állást, hogy az épitéssel helyi vállalkozót bizzanak meg.

Dr Markovics Elemér szerint az a döntő szempont, hogy anyagilag melyik ajánlat kedvezőbb a városra. A Stabil ajánlata nyilvánvalóan a legkedvezőbb s a cég eddigi debreceni épitkezései a kellő garanciát is biztositják. A helybeli munkások és iparosok alkalmazása szintén biztositott. — Tehát csak a helybeli vállalkozón segitene a város, ha annak jóval drágább ajánlatát fogadná el.

Sztankay F. Béla szerint a középarányos ajánlatot kellene elfogadni.

Dr *Hegedüs* Béla után dr *Magoss* György polgármester beszél. A városi tanácsnak az volt a törekvése, hogy mig egyrészről enyhit a lakásinségen, másrészről enyhitsen a munkanélküliségen is. Ezek figyelembevételével legkedvezőbb ajánlat a Stabilé. Tekintetbe kell venni a jövőre is. Ha ugyanis az olcsóbb fővárosi ajánlatokat elvetjük, ezek a cégek távoltartják a jövőben magukat a pályázatoktól.

Balogh István és dr Radó Rezső ismételt felszólalása után dr Vargha Elemér tb főjegyző szavazásra tette fel az ajánlatokat. A „Stabil“ mellett 9 szavazat esett, ezzel szemben heten foglaltak állást helybeli vállalkozó mellett.

Hirdessen lapunkban

Üzlet feloszlatás miatt
a raktáron levő női és férfi szövet zeug, tehérnemü, vászon, schiffon, batiszt, alsó- és paplanlepedő vászon, paplan, lyberti, sephir, trenc, kanavász, karton, voál, barchet, flanel, női-, férfi- és gyermek harisnya, zsebkendő kötött és rövidáru-t
mélyen leszállitott árban árusit
RÓTH IMRE divatáruháza
CSAPÓ-UTCA SZÁM 37. BURGONDIA SAROK

SZINHÁZ

Fanny és a cselédkérdés.

Jerome az angolok legkiválóbb szinpadi iróinak egyike. A fenti cimen szinházunkban tegnap este bemutatott vigjátéka olyan, mint egy napsugaras, tiszta levegőjü — fenyves fürdőn eltöltött nyári délután, amely a maga, izgató gondolatoktól mentes, nyugalmasan derüs, kellemes hangulatokat keltő szórakozásaival még fürdő-szezon után is sokáig él emlékezetünkben.

Egy kedves szinésznő beleházasodik egy főuri angol családba. Három felvonáson keresztül viaskodnak az angol puritánizmus, arisztokrata gőg, a szabadabb szellemü, müvész lelkü életfelfogásokkal, — végül is győz a lelkekben élő fölényesség a lelketlen társadalmi előitéletek és szabályok felett.

A vigjáték irodalmi alkotás, kerek, egészében gondos, az olcsó szinpadi hatásokat kerülő, a szatira elmés, halk szava gunyosságát érvényesitő szinpadi munka, mely minden jelenésében kellemes derültségben tartja a közönséget.

Az előadás nagyon stilszerü, müvészi érzéssel rendezett, ami Rolkó József finom tapintatának, jelentős irodalom-müvészeti készültségének köszönhető.

Halassy Mariska alakitása tökéletes, bármelyik magyar szinpadra is odaillő. Csupa szin, csupa ötlet, invenció a vezető női szerepben. Halassyné és Püspöky Rózsi nagyon bájosak a két vén kisasszony ábrázolásában, Lukács Julia és Csapó Mária kis szerepükben is mintaszerüek. Thuróczy Gyula, Rolkó József, Hortobágyi, Sötét Balázs, Virágháthy Lajos játszák a férfiszerepeket kifogásalanul.

A darab és előadás mindenesetre megérdemené a nagyobb arányban megnyiatkozó érdekődést. *Sz. Z.*

Szinházi iroda jelentése

Nagy sikert aratott tegnapi premiereje alkalmából Fanny és a cselédkérdés pompás vigjáték. Az alacsony sorból lordnévá lett Fanny küzdelme saját rokonságával, kiknek urnője lett, a nagyszerü előadásban mindvégig lekötötte és mulattatta a közönséget.

Péchy Erzsi fellépteire gondoskodjék jegyéről jó előre, mert a nagyhirü müvésznő vendégjátéka iránt óriási az érdeklődés.

Szép Heléna, hervadhatatlan szépségü operette cimszerepében kezdi meg Péchy Erzsi öt estére terjedő vendégjátékát. A müvésznő, ki nemcsak játék és énekével, hanem ellenálhatlan bájos megjelenésével és pazar szépségü toilettejeinek halmazával, Debrecenben is, ugy mint az egész világon, ahol eddig müvészetét csillogtatta, oly sikert fog aratni, amelyre példa eddig még nem volt.

Péchy Erzsi az európai hirü nagy primadonna, az utóbbi idők legszebb darabjaiban lép fel és pedig szerdán Szép Heléna, csütörtökön Lili bárónő, pénteken A hollandi menyecske, szombaton A kék mazur, vasárnap Nótás kapitány, sláger operettek fő női szerepeben.

A mozgószinházak müsora

VIGSZINHAZ: Tom Miauk a cowboy királynak legujabb remek szereplése, A texasi derby, (Tom a világfiu) 7 felv. Kisérő Elvarázsolt kastély, burleszk,

URANIA: Az évad egnugyobb slágere, Henny Porten főszereplésével, Ujjé a Ligetben, (Májusi álom) 6 felv. Kisérő Babszem Peggy, burleszk.

Tőzsde

Egy aranykorona a dollár hivatalos pénzárfolyamán számitva 14.380 papirkorona.

Zürichi zárlat

Páris, 2490, London 2507 és fél. Newyork 515 és háromnegyed, Brüssel 2415, Milanó 2052, Hollandia 207·50, Berlin 123, Bécs 72·70, Szófia 375, Prága 1527., Varsó 99·00, Budapest 72·60, Belgrád 859, Bukarest 245.

Terménytőzsde.

Az irányzat ma barátságos volt. A buza kisebb mértékben a rozs és tengeri erősebb mértékben drágult. A forgalom szük keretek között mozgott.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 507—510 fél, egyéb 505, 507 fél, 77 kilós tiszavidéki 512—515 fél, egyéb 510—512 fél, 78 kilós tiszavidéki 517—520 fél, egyéb 515—517 fél, rozs 417—422 fél, tak. árpa 320—330, sörárpa 380—420, köles 260—270, zab 425—435 tengeri 315—320, korpa 227—232.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 4500, — Árak: könnyü 15—17 ezer, közép 19—19·5, nehéz 20—21 ezer K. Irányzat lanyha.

Debreceni sertésvásár.

A mai sertésvásárban a kövér piacra 350 drb sertést hajtottak fel. A kereslet eleinte élénk volt, később azonban ellanyhult. Az árak a következők: prima sertés élősulyban és kilogrammonkint 17—18 ezer, közepes 16—17 ezer, silány 14—16 ezer korona vol.t A sovány sertések piacára közepes felhajtás mellett közepes kereslet nyilvánult meg. A sovány sertés ára kilogrammonkint élősulyban 14—17 ezer korona között mozgott.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.

Darab	[illegible]	[illegible]
Dollár	70450 K	71130 K
Angol font . .	344000 K	347000 K
Hollandi forint	[illegible] K	28496 K
Francia frank .	3432 K	[illegible] K
Svájci frank .	13660 K	13814 K
Léva	514 K	520 K
Cseh korona .	2085 K	2105 K
Lira	2793 K	2831 K
Lei.	333 K	335 K
Dinár.	1162 K	1184 K
100 n. márka .	16680 K	16844 K
Lengyel márka	13410	13564
Osztrák korona	9930	10040

SPORT

A DVSC sikeresen szerepelt Budapesten.

DVSC—SAC 2 : 1 (1 : 0)

Az országos bajnokság előmérkőzésében a keleti kerület bajnoka győzedelmeskedett a közép kerület bajnokcsapata a SAC felett. A DVSC e győzelmével tovább megy a bajnokságért folyó küzdelemben s legközelebbi merkőzése az MTK ellen lesz csütörtökön. A DVSC nem játszotta ki legjobb formáját vasárnap. A tartalékok igen jól szerepeltek, a gólokat Polaneczky II, és Vampetics rugták. A többi eredmények a következők:

FTC—DVTK 2:2

A DVTK igazságos birói ítélkezés mellett győzött volna, a meghosszabbitott idő sem hozott változást. Ma délután ismétlik meg a mérkőzést.

MTK—PBTC 5 : 0.

A bajnokcsapat könnyen érte el góljait a szivósan védekező s szép játékot mutató pécsiek ellen.

Szombathelyi AK—SzegediAK 4:0

A szegediek nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket, mig a szombathelyiek gyönyörü játék mellett szerzik meg az értékes győzelmet.

I. oszt. bajnokság.

III. ker.—VAC 3 : 0.

VTE—Törekvés 3 : 1.

DMTE—T. Move 1 : 1. (0 : 1)

A mérkőzés reá is eredménnyel végződött. A gólokat Kulcsár, illetőleg Sterbinszky rugták.

D. Postás—TTE 1 : 0.

Kisvárda—Nyiregyháza 1 : 1.

Középiskolai atlétikai bajnokságok.

A középiskolások küzdelme az idén nem mozgatott meg olyan tömeget, mint régebben. Kár, hogy a szabadgyakorlatokat. a csapatos felvonulásokat most elhagyták. Legjobb erredmények. Teszler 6·36 os és Tóth 6·23-as távolugrása, Teszler 167 cm-es magasugrása, Mester 11·4-es széltől segitett 100 m.-ese. A pontversenyt most is a debreceni ref. főgimnázium nyerte, a szép zászló vándordijjal együtt.

Keletmagyarország 1925. évi ifjusági birkozó bajnokságai.

A Debreczeni Tornaegyesület 3, a Nyiregyházi Kereskedők Iparosok Sport Egyesülete 2 bajnokságot nyert. Helyszüke miatt részletes tudósitást csak holnapi számunkban közöljük.

Kérje mindenütt a „Debreczen"-t.

K. 3709—1925.

Hirdetmény

csődönkivüli kényszeregyezségi ügyben.

A debreceni kir. törvényszék közhirré teszi, hogy Posztó-áruház Schiff Zsigmondné és Katz Dániel debreceni (Hatvan-u. 1. udvar) cég és Schiff Zsigmondné (Hatvan-u. 13.) és Katz Dániel (Hatvan-u. 28,) lakosok kérelmére a csődönkivüli kényszeregyezségi eljárást megindította.

Vagyonfelügyelőül dr Tyroler Oszkár debreceni ügyvédet rendelte ki.

A hitelezőket felhivja, hogy követeléseiket *1925. évi julius hó 6. napjáig* bezárólag a 4070—1915. M. E. sz. rendelet 28. paragrafusában meghatározott (irásban, a követelés összegének és jogcimének megjelölésével, esetleges váltófedezet, zálogjog vagy egyéb biztositék felemlitésével) s a 43 paragrafusban meghatározott jogkövetkezményeknek (szavazati jog elvesztésének) terhe alatt jelentsék be és a tárgyaláshoz váltóikat vagy követeléseikről szóló egyéb eredeti okirataikat hozzák magukkal.

Ügyvédi képviselet nem kötelező.

Az egyezségi tárgyalás határnapjául *1925. évi julius hó 8. napjának délelőtt 9 óráját* dr Buday Sándor kir. törvényszéki biró hivatalos helyiségébe (II. em. 108. sz.) tüzte ki.

Az eljárás megindításának joghatálya a mai nappal áll be.

Debrecen, 1925. évi junius 4.

dr *Buday* sk. t. biró.

A kiadmány hiteléül:
Görgey, igazgató.

Junius Julius hónapokban 30 százalékkal olcsóbban vállal francia ruhákat legujabb modellek után **Grünfeld** angol és francia női divatterme Péterfia ucca 19

Jól és olcsón vásárolhat
nyári ruházatához finom liberty-selymeket, balisztokat, voilokat selymeket
Frank Miklós divatházában
PIAC UCCA 16. SZ. (Alföldi Takarék palota)
Női- és férfi szövetek,
kötött és szövött áruk, keztyük, harisnyák,
gyermek, női és férfifehérnemüek dus választéku raktára
Figyelje meg az arakat!

Ruhafestésben
vegytisztitásban és mosásban
utólérhetetlen
Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal
BIRÓ

Legfinomabb kencébe tört olajfesték, zománcok és lakkok nagy raktára
Legfinomabb
Borostyán padlózománc 22[illegible]
Linoleum padlózománc 26[illegible]
Kapható: a
BERGER-féle
festéküzletben Debrecen, Csapó-u. 10

Asztalosmunkák szakszerü készitése **Szabó János** épület- és butor- asztalos mesternél, Szent-Anna-u. 2

Eladó
500 és 600 holdas
birtok
Átadó nagyforgalmu üzlethelyiség 3 szobás lakással, 2 pincével, főtér mellett. Bővebbet Miklós-u.

Legszebb ebédlők, — hálók, urszobák, bőr, goblen garniturák leszállitott árban kaphatók
SZÁNTÓNÁL,
SZINHÁZI-ÁTJÁRÓ

Legolcsóbb butorraktár
Kossuth-u. 5. Gambrinus átjáró
Hálószoba, ebédlő, konyhaberendezések
raktáron.
Bálint Sándor
mübutorasztalos

Árverésihirdetmény

A Debreceni kir. járásbiróság Pk. 11559/1925/2. s ámu végzése alapján az Alföldi Takarékpénztár raktárában tároló, a 3068 számu raktári jegyben felsorolt, s a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Rt. hitelező kézizálogául szolgáló összesen 6013 literny mennyiségü 12 hordóban levő, összesen 48,000,000 kor. becsértékü bor az Alföldi Takarékpénztár raktárában Debrecenben, Pesti-ucca 2. szám alatt *a folyó évi junius hó 16-ik napján, délután 4 órakor* a kereskedelmi törvény 305. §-a által előirt közbenjöttömmel megtartandó árverésen a legtöbbet igérőnek el fog adatni. Vevő a megigért vételárat a vételi illetékkel együtt nyomban készpénzben lefizetni, a megvett borokat 24 óra alatt saját hordóiba saját költségein átüriteni és a helyszinéről elszállitani tartozik. A borok félórával az árverés megkezdése előtt az árverésen résztvenni kivánók részéről a helyszinén megvizsgálhatók. A borok mennyiségéért és minőségéért hitelező nem szavatol. Az árverésen résztvenni kivánók kötelesek Ötmillió koronát bánatpénzül előre letenni. Minden veszély, mely a borokat az árverés befejeztétől kezdődőleg érheti, vevő által viselendő.

Kelt Debrecenben, 1925. évi junius hó 5. napján.

Rosner Imre,
debreceni kir. bir.
végrehajtó.

Urihölgyek figyelmébe!
A nyári hónapok alatt szabni, varni, modelkésziteni tanulhatnak — saját ruháikat varhatják.
Péntek Róza
női-divattermében
Darabos ucca 5. sz.

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért leled a **Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajduföld** vagy **Tiszántuli Hirlap** kiadóhivatalában vagy a **Hegedüs és Sándor R. T.** (Piac-u. 34.) vagy az **Aczél Henrik** (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetüvel szedett apróhirdetés. levelezés és kereskedelmi apróhirdetés dija duplán számittatik

Apróhirdetésekre felvilágositást a 7-88. számu telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

[illegible] vagontételeiben és [illegible] legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tüzifabehozatalnál. **Fürdő u. 2. Telefon 10—93.**

Rikkancsok

magas **fizetéssel**

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

Márványmozaik, **cementlapok. betonáruk. sirkövek minden fajta épitési anyagok legolcsóbban beszerezhetők** Debreceni Mükőgyárnál. **Fürdő-u. 2.** — Telefon 10-93. 389

Jóminőségü **tégla és cserép Tóth és Sebestyén épitészek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbizott Betus József Zöldfa-u .8. sz.** 390

Vegye tudomásul!!!

1 liter ezerjó 13.600, 1 ltr Siller 15.600 K

Tokánál Szentanna-utca 1.

Carbolineum nagyon olcsón kapható, Stern festéküzletében, Piac-utca 10. Bikával szemben. Telefon 856. 18

Terméskő, falazásra alkalmas — kapható a Debreceni Mükőgyárban, Fürdő-u. 2. 26

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyközönségnek szives figyelmét felhivni, hogy nőikalap üzletemet áthelyeztem Arany János-utca 37. számu házamba. Kérve további szives pártfogását, tisztelettel Jungreisz Mari. F30

Vizsgára virágkosár 30.000 koronától, csokor nagyválasztékban, reggel 7 órától Paczeltnél kapható. 82

Zongora bérbe kiadó. Darabos-u. 63. sz. 105

Gitárórákat adok. Cim a kiadóban. F42

BÁRDOS BIJOU és Társai női divatszalonja Szent Anna-utca 5 Müvészközban. F86

Ablakok készen, beüvegezve minden nagyságban, gyári árban kaphatók, Blattner ablakgyár. Sziv-u. 14. sz. Telefon 356. H46

KERTÉSZEK, termelők figyelmébe! Felkérjük nálunk bizományi lerakatot elhelyezni, gyümölcs és zöldségeket plac közepén helységünk Központi gyümölcs, főzelék csarnok, Csapó-utca 21. 146

Urhölgyek figyelmébe! A nyári hónapok alatt szabni, varrni, modelt késziteni tanulhatnak, saját ruháikat varrhatják. Péntek Róza uridivattermében. Darabos-u. 5. sz. 115

Özv. úriasszony négy intelligens úrnak elsőrendü kosztot ad. Ugyanott 4—5 személyre kihordásra is kapható. Cim a kiadóban. 128

Olcsón és szépen plisszéroz Farkas Bella utóda Külsővásártér 16. F73

Aszokhorddók, minden nagyságu boroshordók uj és használt állapotban kaphatók br. Györffy hordógyárában. Nap-u. 4. Telefon 12-83. F74

Kölcsönöket ingatlanokra leggyorsabban folyósit Közvetitőbank, Piac utca 42. F81

Fehérnemü himzést és azsurozást elvállatl özv. úrinő. Timár-u. 25. F85

Korona vendéglő

kiméréseben CSAPÓ-UTCA 17. SZ

uradalmi fajbor

literenként 12000 K kapható

LAKÁS, ÜZLET

Üzlethelyiség, — irodának vagy más célra alkalmas, — átadó. Előnyös feltételek. Bővebbet: Dicker, Hatvan u. 36. 73

Két butorozott utcai szoba, konyha használattal azonnal kiadó. — Megtekinthető 2—5-ig. Varga-utca 34. sz. F49

Két szoba, **konyha, speiz, fáskamara, sertés, baromfi tartás, butorral azonnal eladó. Faragó-u. 8.** F40

Kényelmes **butorozott szoba, külön bejárattal azonnal kiadó. Piac-utca 19., II. em., Steinernél.** H33

Két ágyas butorozott szoba kiadó Zöldfa-u. 12. 129

Üzlethelyiség forgalmas helyen szobával, fáskamarával átadó vagy egy szoba konyhás lakással elcserélendő. Cim a kiadóban. 131

Egy szobás konyhás, spájzos lakásomat elcserélném hasonlóval. Homokkert-u. 105. Oláh. 138

Belvárosban kiadó kétszobás lakás Értekezhetni Grünberger ügyvédnél. Piac-u. 58. F83

Átadó üzlethelyiség lakással. 2 pincével főtér közelében. Bővebbet Miklós-u. 7. 143

Békebeli bért fizetek 1 szoba, konyha. mellékhelyiségekből álló lakásért Lehet a városhoz közelfekvő pertben is. Értekezni lehet az Arany Bika fürdő pénztáránál. 145

Üzethelyiség főtéren. minden célra alkalmas, elutazás miatt azonnal átadó Cim a kiadóban. H61

Fiatal gyermektelen házaspár keres butorozott szobát, ellátással, belterületen úri családnál. Cim a kiadóban. F77

Központban 2 szobás lakás istállóhasználattal azonnal átadó. Cim a kadóbn. F72

Jómenetelü füszerüzlet átdó italméréssel, hitelképes egyén időre is megkaphatja. Cim a kiadóban. F78

Kossuth utca elején 15-re vagy 1-re különbejáratu, csinosan butorozott szoba magános úriembernek kiadó. ban. F79

Szépen butorozott szoba kiadó Darabos u. 21. F80

KERESLET

Farkas-kutya, 1 éves him, elveszett Kérem azt, aki tudne róla, hogy a közszükségleti áruházba, Csapó utca 9. szám alatt, kellő jutalom ellenében jelentse be. 140

Keresek használt ablakokat megvételre. Hüvelyes-u. 8. H55

3—4 milliót keresek **sürgősen** kamatra. Fedezet van. Cim a kiadóban. 137

Keresek csendes társat füszer és italmérési üzletemhez. Cim a kiadóban. 144

Főtéren megfelelő helyiséggel rendelkezem. Varrodához perfekt varrónő társnőt keresek. Cim a kiadóban. F84

Aranyat ezüstöt, brilliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **veszek**

STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Középiskolai tanulókat jövő tanévre teljes ellátásra elfogad keresztény úri család. Cim a kidóban. 139

ÁLLÁST KERES

Német uri fiatalember elmenne nyáron gyermekekhez. ‚Vidékre is' jeligére a Hajduföld kiadóba. — H48

ÁLLÁST KAP

Keresek 12—14 éves egyszerü leányt gyermek mellé. Homok utca 52. szám. H38

Perfekt jobb szobaleány, kizárólag uri helyekre, azonnalra. Sinay, elhelyező. F43

Szikviz ügynök, szakmában jártas, felvétetik, Havan u. 22. szám, Márkus.

Uriasszonyhoz felvétetik tisztességes bejárónő. Jelentkezzen könyvével József kir. hg.-u. 58. sz.

Gyakorlott varrólányok felvétetnek Piac-u. 58., földszint, keresztépület. balra. F45

Örökbefogadnék egy 14—15 árva leányt, ki a házimunkában segédkezhetne. Cim „Debreczen„ kiadóban. — 132

Főzésben jártas mindenes két tagu családhoz 15-re flvétetik, Hunyadi-utca 24. emelet. 142

Munkásleányok szakmában jártasak felvétetnek. Apolló cukorkagyár Nyugoti-utca 48. H60

Szabászati tanfolyamra tanitványok felvétetnek Dégenfeld tér 3. — keresztépület. H59

Egy 14—15 éves leány gyermek mellé, aki a háztartásban is segédkezik, azonnal felvétetik. Pályaudvar. Tisztilk, földszint. Bogdándy — F75

Tanuló és kifutó fiu fizetéssel felvétetik Tóth Gyula vasüzletében — H56

Eladó vagy elcserélendő erős féderes hushordó kocsi, Gyöngyvirág-u. 20. sz. 130

ELADÁS

Eladó egy komplett, fényezett aranykőris sima hálóberendezés — Szabó asztalosnál, Szent Anna-utca 25. szám. 110

Egy jó hangu gordonka eladó: Böszörményi ut 42.

Eladó Bánkon 50 hold föld és Boldogfava utca 17. sz. ház. Értekezhetni: Mester utca 29. H32

Sürgősen eladó előnyös feltételekkel idősebb 8-as cséplőgarnitura — Bódán gépész. Hajduhadház. 81

Tizenkettős Hommerles, kakas nélkül, olcsón eladó. Megtekinthető Ladányinál F44

Szakképzett rövidáru detail eladót keres Frank Miklós divatháza, Piac-utca 16. F82

Budpestre mindenes főzőnő felvétetik jó bizonyitvánnyal Révi Hatvanu. 76. 147

Férfiszabósághoz nagymunkás — darabszámos egy erős kézimunkás felvétetik. Gregor Daarbos u. 35. — F76

Eladó 16 darab méhkaptár butorok Könyök-u. 8. 135

Eladó ház kertségekben 1 szoba előszoba, konyhás lakás nagyon szép kerttel, gyümölcsfákkal, külön udvar, baromfiudvar, sertésól, kút az udvarban, nagy szőllő lugas. Szondi utca 25. sz. 141

Főtéren asztalos mühely, uj berendezéssel eladó 3 millióért, Arany János-u. 8. 136

Rakovszky-u. 20. nagy telkü ház beköltözhető lakással olcsón eladó. H58

Feszmérőket, Delejgyujtókat gyárt javit, Basch mágnesek összes tartozékai gyári árban beszerezhetők FÖLDVÁRI Debreceni I. Elektrótechnikai gyárában, Széchenyi ucca 55. szám. — Telefon 168.

Kiadó nagy **pincehelyiség bornak vagy raktárnak. Csapó-u. 27.** H57

Nyaralásrae **átadó butor nélkül — komplett lakás a nagyerdőn.** Cim a kiadóban. 148

VEGYES

Árverési hirdetmény! Egy, a vételi feltételeknek meg nem felelő hét éves tehenex borjával együtt a debreceni baromvásártéren f. hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor a kir. közjegyző közbejöttével tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés és a vételi illeték viselésének kötelezettsége mellett el fog adatni. Debrecen, 1925. junius 8. Kovts János. H62

LEGIZEBB — LEGOLCSÓBB — LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

[illegible] (Piac-utca 67. szám) [illegible]

A Tiszántuli Hirlap

és

DEBRECZEN

szerkesztősége és kiadóhivatala

átköltözött

a volt Bika mozgószinház helyiségébe

József kir. herceg

ucca 1.